

6te Valgkreds (Gad) netop udpeger mig som den, der skulde være mest yderliggaaende med Hensyn til Erstatningen; tværtimod, jeg vil kunne gaa ind paa f. Ex. en Erstatning af $2\frac{1}{2}$ Million, saaledes som det har været antydet fra flere Sider her i Salen. Spørgsmaalet bliver kun, hvor Kompensationen skal søges. Det er et Spørgsmaal, vi alle maa forbeholde os, indtil vi have set, hvor stor Kompensationsgjenstanden skal være, og det kunne vi ikke faae at vide, før vi have hørt fra det andet Thing; Hvor lidt ville I lade Jer nøie med? Ville I gaa med til $2\frac{1}{2}$ Million, saa have vi at overveie, om Flertallet her vil gaa fra 3 Millioner ned til $2\frac{1}{2}$ Million. Det er altsaa praktisk, at Flertallet i Thinget siger: Vi maa kjende Landstingets Stemning med Hensyn til Kompensationens Størrelse, inden vi udtale os om den Maade, hvorpaa Erstatningen skal tilveiebringes. Jeg finder dette under de givne Omstændigheder saa aldeles korrekt, at jeg ikke kan indse, hvor Noget kan tvivle om, at det har været Flertallets oprigtige Mening netop gjennem denne Forhandling at komme til en Toldlov. Jeg veed meget godt, at der er mange i denne Sal, der ikke ønske at gaa ind paa en Toldlov uden at knytte den til et personligt Spørgsmaal, som for mig ikke har den store Betydning, som det har for Mange af Flertallet her i Salen; men det forekommer mig, mine Herre, at netop ved at faae en direkte Forhandling istand med Landstinget, var Muligheden givet for, at man kunde komme overens med Landstinget om en Lov, som mulig ikke konvenerede et Ministerium, der jo efterhaanden maa sofe sig mere og mere livstræt. Altsaa, hvorledes man end betragter Sagen, forekommer Flertallets Fremgangsmaade mig baade at være praktisk og fair i alle Henseender. — Jeg skal efter disse Bemærkninger tillade mig ganske kort at begrunde nogle Endringsforslag, jeg har stillet. De ere paa en vis Maade meget indgribende, skjøndt de ikke fylde mange Linier, idet jeg har foreslaaet Toldafgifterne for Manufakturvarer førte tilbage til det, Landstinget har vedtaget, og Halvdelen af Suktertolden hævet. Disse er mine væsentligste Endringsforslag; et mindre Forslag angaaende Citoretolden skal jeg ikke her komme nærmere ind paa, da det for Tiden ikke har nogen almindeligere Interesse. Hvad derimod Manufakturertolden angaar, tror jeg, at det vilde være rigtigt ikke at blive staaende — det er den eneste Undtagelse, jeg har gjort fra Landstingets Satser — ved den høie Silketold af 5 Kr.; det vil nemlig, da vort Naboland Sverig kun har en Told af $1\frac{1}{2}$ Kr. paa Silke, friste

til Smugleri, som i tidligere Tider er drevet i vidt Omfang det omvendte Forhold. Man skal nemlig ikke tro Menneskene bedre, end de ere; kan man kjøbe Varerne væsentlig billigere i Sverig, end man kan her, er der Ingen, der undser sig for, selv om det ligger paa Lovovertrædelsens Grændser, at reise over og kjøbe dem der. Jeg tror, at Tolden vil indbringe Mere ved en Told af 3 end af 5 Kr. pr. Pfd., idet man saa ikke er udsat for Smugleri. Noget Lignende gjælder Halvsilkestoffer og Sillegarn. Hvad de øvrige Positioner i Manufakturvæsenet angaar, ere de tildels af en meget indgribende Betydning, og det, at man fører dem tilbage til Landstingets Positioner, vil medføre en Merindtægt for Statskassen af lidt over $1\frac{1}{2}$ Million. Dette er efter min Mening først af Betydning i fiskal Henseende, men dernæst er det af væsentlig Betydning med Hensyn til den Betyttelse, som vore Bomuldsvæverier og Klædefabrikker hidtil have haft, og jeg tror, at man ved her at følge Flertallets Endringsforslag vilde træde disse altsor nær. Dertil kommer, at skjøndt jeg i Principet er en Ven af Værditold og kunde ønske, at en Værditold blev indført med Hensyn til alle Varer, er jeg dog lidt betænkelig ved at foreslaa en Værditold indført med Hensyn til Klæde. Netop denne Position, denne Vare er overordentlig vanskelig at kjende; der hører langvarig Ovelse, mange Aars Erfaring til for at kunne skjønne, hvad Klæde er værd. Dertil kommer, at Moden med Hensyn til Klæde spiller en saa overordentlig stor Rolle, saa at den Vare, der for Tiden er meget værd, om et halvt Aar, naar den er gaaet af Mode, kan have tabt Halvdelen af Værdien. Jeg har altsaa for mit Vedkommende nogen Betænkelighed ved strax at gaa til en Værditold netop paa denne, den i saa Henseende allervanskeligste Position, og jeg tror derfor, man bør blive staaende ved de 66 Dre, som Landstinget har, og som baade i fiskal Henseende er meget betydelig, idet den medfører et Par Hundrede Tusinde Kroners Indtægt for Statskassen, og tillige med Hensyn til Betyttelsen er efter min Mening aldeles mindværlig for vore Fabrikanter. En Position skal jeg endnu kun nævne, fordi den, hvis den bliver staaende, som Flertallet har foreslaaet den, vil medføre en efter min Mening farlig Stilling for en stor Del af vore Haandværkere. Det vil nemlig, saavidt jeg kan skjønne, blive en Følge af Position 83, sammenlignet med Position 96, at færdigshede Klæder ville komme til at betale akkurat samme Told som usyet Klæde. Man vil altsaa, hvad Tolden angaar, fra Udskan-